

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se žalovljivo pošiljati naročnine, rekomendacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Kongresnem trgu št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Še nekoliko črtic o slov. pravoslavnih predavanjih v Ljubljani 1849.

(Poroča Janko Polec.)

I.

Kakor znano, dovolila je vlada z razpisom z dne 5. oktobra 1849 slovenska predavanja o civilnem in kriminalnem pravu v Ljubljani. Na predlog slovenskega društva je leta potem 8. grudna poverila aktuarju Antonu Mažgonu in pl. Lehmannu.

Prvi naznanja svoja predavanja v 20. številki »Slovenije« tako le: Oznanilo. Visoko c. kr. ministrstvo javnega uka je z ukazom 8. Grudna p. l. Nro. 7478 javno memoredno razlaganje avstrijsko državljanske pravde v slovenskem jeziku meni izročilo.

Ker sim tedaj sklenil to razlaganje 10. dan tekočega mesca ob osmih zjutraj v sobi slovenskega društva začeti, ino potlej vsak dan zvunaj nedelj in praznikov od 8.—9. zjutraj ino od 3.—4. popoldan nadeljevati, povabim tiste gospode, kateri želijo taisto, ko redni poslušavci obiskovati, se popred pri meni v stanovanju pred Šolami — No. 295 oglašiti.

V Ljubljani 2. dan Sušca 1849.

Anton Mažgon,
c. k. krim. Aktuar.

Vendar se ta predavanja niso pričela 10., ampak vsled raznih ovir šele 20. sušca. O pričetku teh predavanj poroča 34. list »Slovenije« tako-le: »Osemnajst dni pred veliko nočjo je začel naš slavni gospod Mažgon v bravnici slovenskega društva splošne državljanske postave v slovenščini razlagati. Zavoljo različnih napotij se to ni moglo poprej zgoditi. Uč, po katerim je 26 učencov hrepenelo, je začel gospod Mažgon s krasnim nagovorom, ki tu okrajšan sledi:

»Kdo ne previdi, koliko koristi, koliko lepiga sadu mora to naše početje za naš jezik sploh ino za razsno domačiga pravdoslovstva obrodit? Vi sami veste, koliko nasprotnikov, koliko znanih ino skritih sovražnikov de šteje razvitje naše narodnosti ino našega jezika. Vradniki se močno zoperstavljo vpeljanji slovenskega jezika v sodnije, rekoči, de ta jezik še ni opiljen ino nopravlen za vradne opravila. Mir in jasno, torej skazati, de ti njihovi vgorovi nimajo podstave, de naš jezik, ako se ravno do sedaj v sodnici nitrabil, je že dan današnji zadost omikan in na vsaki način tako razviten, de se za sleherni pravni zapadek lahko umljiva beseda iz domače korenine izpelje. — Letako bomo sčasama zoperneke prepričali, de je njih terdenje prazno. — Nadalje, v novi ustavi je izrečeno, de bo sodniška obravnava pravilama javna in ustna. Če bo pa obravnava javna ino ustna, bo morala biti v deželinim jeziku, drugač bi bila sama na sebi nespatmetna ino bi svojiga namena nikakor ne dosegla. — Če je pa gotovo, de bo v kratkim javno-ustna obravnava vpeljana, je treba, de se za njo za časa pripravljamo, de bomo zamogli času primerjenemu terjanju ino sodniškemu stanu veljavnost ino čislanje pridobiti, brez katerih v novi obliki njegoviga imenitniga poklica nič koristnega dopernesti ne more.«

»Dragi prijatlji! jaz sim prepričan, de se povzdiga naše narodnosti, napredovanje v znanostih ino vednostih glede na naš jezik ino sploh oživljenje narodnega za-

vestja le od mladosti pričakovati zmore, ktera še ni z zastaranimi oblikanci dozdajnega nemškoga opravnštva preveč soznanjena. Le od nje se sme čista, brezbebična ljubezen, gorečnost in navdušenje za nove naprave upati. Nje je tedaj prihranjeno omikan jezik iz učilišča v pišarnico, v živiljenje, med ljudstvo popolnoma presaditi ino tako narod k pravimu živetju obuditi in izgojiti.«

»Gotovo današnji dan bo imeniten v zgodovini naše dežele. Z njim storimo pervo stopnjo k prihodnji politički odrašenosti in k zavestju narodnosti naše. Iz serca Vas tedaj s tega kraja pozdravim in prosim, de se z vso ljubeznijo, z vso vdanostjo z mano vred trudite.«

Slava, slava! zaženó z ginečim glasom po končanim nagovoru učenci in drugi poslušavci.

Sleherinu so se občutki serca in spoznanje visoke pomembe tega trenutja na obrazu brali. Zares imeniten bo ta dan za Slovence še v poznih poznih časih! Popisati pa čutleje, ki so se v mojim sercu obudili, ko sim zaslišal državljanske zakeone v maternim jeziku razlagati, mi ni dano. Zastonj išem izrazov. Le tisti me more umeti, kjer je bil z enakimi čutleji navdušen. Nekotoma so mi solze v oči stopile mislijočimu, kako dolgo, de je krvica čez pravico gospodarila, kako dolgo de je ošabna nemšina milo slovenšino z nogami teptala, in de jo — žalibog! — še zdaj tepta, kako dolgo se je ljudstvu ponaravna pravda (natürliches Recht) kralila, postave in vradne spise v svojem jeziku dobivati! Misel, de se to še zdaj godi, in de vresničenje te pravde (pravice) narveč tisti zavirajo, ki zavoljo ljudstva po sodnicah in drugih vradih sedijo — ta misel mi je hotla serce raznesti. Ozir na nadepolne mlaedenče pa mi tamno oko kot solnčni žar černo noč zopet razjasni. Zajek upati je, da bo tisto drevo obilo in dober sad nosilo, ki se že v mladosti dobro obdeluje. Z nerodovitim, starim drevesam boš malo opravil. Slovenski mlaedenči! Vi ste mlado drevje, ki se mu po naravi skrbno streže, ki se primerjeno dobro obdeluje. — Ne dvomim tedaj, de bodete obilo in dober sad rodili. In toraj se mi je serce umirilo, tamno oko razjasnilo. —

Gospod Mažgon uči razun nedelje in četrtek popoldne vsaki dan po 2 uri. Redni in izredni poslušavci ga s toliko pazljivostjo poslušajo, de učenci višjih šol morde nobeniga učenika tako. Ker je gosp. Mažgon pervi prestavljavec državljanskih postav, se je v rabi novih slovenskih izrazov že tako izuril, de mu teče beseda gladko kot med.

Če se pomicli, koliko ima g. Mažgon kakor uradnik c. kr. mestne in deželne sodnice opraviti in de brez izlehkotenga v teh opravilih državljanske postave prestavlja in jih poveri vsak dan po dve uri iz gole ljubezni do domovine razлага: zaslubi očitno s posebno pohvalo imenovan in njegovo ime z zlatimi čerkami ponosne klione v domačo zgodovino zapisano biti. —

De se že tudi strahovavne postave ne razlagajo, je samo to krivo, de je gosp. Lehmann pomagavni vradnik (Aushilfsbeamter) in tako silno potreben, de mu je njegova vradnija časa za pripravljanje in razlaganje ne more dovoliti. Slovensko društvo je zastran tega do ministerstva pisalo. Kakor smo zvedeli, se ne more

ministerstvo uka z ministerstvam denarstva tudi zastran plačila poravnati. Ne vemo, kako dolgo se bo še ta reč vlekla.

Slednjič je ljubljansko sodišče moglo za nekoliko ur pogrešati dr. pl. Lehmanna, tako da je lahko začel s predavanji dne 1. rožnika. »Slovenija slavi ta dogodek z naslednjimi vznesenimi besedami v 45. št. I. 1849. V Ljubljani 1. junija. Danas smo zopet par lepih, spominja vrednih ur užili, v katerih je domorodna Vila krasen god rodoljuba obhajala — g. dr. pl. Lehmann je svoj uk deržavljanske strahovavne pravde v slovenskem jeziku v licealnim poslopju pričel, in naš ljubljene, slavni gosp. Mažgon se je s svojim ukam civilnih državljanskih postav tudi v licealno poslopje preselil. Kdor ve, kako je popotnik, ki ga je dolgo dolgo žareče solnce ptujiga neba palilo, in ki po dolgim hrenenju v blagi senčici domače lipa na enkrat bistri vir žlahtne vodice ogleda, katere se napiti sme; kdor ve, kako je sinu, ki ga je nemila osoda od drage mamice ločila, in po dolgim ločenju jo v prerojeni podobi zopet dobi in ljubljeno podobo objeti sme, bo čutil, kako je bilo nam pri sercu pred dvema mesecema, ko je slavni g. Mažgon svoj uk v slovenskem jeziku pričel, bo čutil, kako je bilo nam danes pri sercu, ko smo iskreniga gosp. dr. Lehmanna pervikrat zaslišali. Kakor svoje dni gosp. Mažgon nas je danes g. Lehmann s krepko, lepo okinčano in presečno besedo pozdravil. Enoglasno »Slava« mu je nasprot doneko. Prav o očeh se mu je lahko bralo, kako živo to tudi v sercu občuti, kar nam z ustmi prijazno pripoveduje, in naše serca so bile že pri perih besedah njegove.

O kako je vunder lepo, kako neizrekljivo sladko je resni uk živiljenja v milim materinskem jeziku poslušati! Slava, slava Vama draga rodomila, ki sta prve iskre, iz domačiga kremena izkresala, slava Vam — pri veliki sodbi slavjanske zgodovine ne bosta na lev stala. Vajne imena bliše v veličanskim zvezdopisu na nebu slavjanske prihodnosti. — Kar nas je posebno še v srcu razveselilo, je bilo, de nas je vse časti vredni licealni vodja g. korar Pavšek, ki je gosp. Lehmanna vpeljal, z milo slovensko besedo nagovoril. Od detinstva znani glasovi, enkrat zaslišani, si serca silama pridobjijo, in ginjeni smo vrliga sivčika gledali in poslušali. Sreberni las mu čelo kriva, al serce je mlado in mamici vdano. Bog ga živi!

V Ljubljani, 4. decembra.

K položaju.

Parlamentova bolezen so nujni predlogi, a vendar je bil parlament te dni baje rešen z novim nujnim predlogom. Najprej so Vsenemci, ki nenačne izgube Wolfa še niso preboleli, umaknili svoj nujni predlog glede vojne z Buri; potem so se umaknili Malorusi s svojo univerzo, na to Slovenci s svojim vsečiliščem in ostal je še predlog glede kmetijskih zadrg. Ali ta Koerberjev načrt je izdelan baje tako slabo, da bi bila njegova obravnava sila dolgotrajna ter bi gotovo izval celo vrsto izpreminjevalnih predlogov, tako da bi za proračunski provizorij končno vendar nedostajalo časa. Ker pa mora biti proračunski provizorij s 1. januvarjem že v veljavi, je bila vlada zopet v stiski. Zato je Koerber naprosil načelnike nem-

ških klubov, da so stavili nov nujen predlog, zbornica naj postavi proračunski provizorij kot prvi predlog na dnevni red. To se je tudi sprejelo. Obravnaval se bodo torej proračunski provizorij, predlog o kmetijskih zadrgah je odgovena, nujni predlog glede ljubljanske univerze pa je porinjen na najdaljšo klop. Ali najlepše pri tem je, da so dr. Šusteršič in tovarši šli zopet enkrat strahovito na led. Slovensko vsečilišče so odrinili radi kmetijskih zadrg, a niti s tem niso dosegli svojega namena, kajti budgetnemu provizoriju se je moralno umakniti vse.

Vojaštvo in sodišče.

Francoska zbornica je sprejela brez debate nov, kako važen zakon, ki določa, da ima vojaško sodišče posla le z izključno in čisto vojaškimi zadevami, da pa spadajo tudi vojaški prestopki pred navadna sodišča, ako se ti prestopki ne tičejo discipline ali internovojaških vprašanj. Poslej bodo torej vojaška sodišča, ki so bila do sedaj vzvišena nad vsako kritiko, v svojem delokrogu jako omejena ter se bo večina vojaških zadev obravnavala pred civilisti, kar bo tako dobro. Dogodki v Dreyfusovi aferi so vero v vojaška sodišča docela omajali. — Sklep francoskega parlamenta se je izvršil soglasno, kar kaže, da vojaškim sodiščem ne zaupa nobena stranka. V drugih državah pa so vojaška sodišča vzvišena nad vsako kritiko in vmešavanje civilnih sodnikov, kar se večkrat mašuje.

Vojna v Južni Afriki.

Preko dve leti sta minuli, odkar traja ta vojna in eno leto je preteklo, odkar je za Robertsom nadpoveljnik angleške armade v Južni Afriki lord Kitchener. Angleško časopisje se seveda bavi z uspehi Kitchenerjevega vojevanja. Pri tem naglaša sosebno, da se je takozvani »blockhaus« sistem obnesel tako, da je železniški promet od luk do središč republike — t. j. v daljavi okroglih 2300 milj — docela varen in da je Burom onemogočeno, napadati vlake. Ali pa je rešil Kitchener glavno svojo nalog? Ali je premagal Bure in ustanovil mir? Ne, nasprotsu; danes je v tem oziru še vse tako, kakor je bilo sedaj osorej, če ne slabše. Pred letom so močne angleške kolone neprestano preganjale in lovile Delweta, Botho, Delareya, Kruitzingerja in dr. Ti boji so se seveda izjalovili, toda kazali so vsaj energično ofenzivo Angležev. Danes pa leži ¼ angleške armade po mestih in trgih ter ob železniških progah, o velikih ofenzivnih operacijah pa ni slišati že več mesecev ničesar več. Kitchener se je kakor Roberts že po preteklu enega leta obrabil in utrudil, ne da bi bil dosegel končni popolni uspeh, tako da se umakne sedaj Hamiltonu. — Iz Kapstadta poročajo, da je imel kaplandski ministrski predsednik Gordon Sprigg govor ter dejal, da šteje armada v Kaplandiji 18000 mož med temi ¼ jezdecev. Vlada in vojna uprava postopata docela složno. Položaj v deželi se boljša vsak dan, Buri in ustaši se počasi umikajo poraženi. Treba pa boše jako znatnega posojila. Angleška vlada je s proklamacijo razveljavila razne zakone prejšnje burske vlade. Iz Pretorije poročajo, da so hoteli Buri zahodno Middelburga prodreti dalje, toda angleški oddelki so Bure s hudimi izgubami vrgli nazaj. Londonci proslavljajo sramotno odstavljenega Bullera z banketi, toda Buller mora molčati.

Shod za vseučilišče.

Na shod, ki se je vršil v nedeljo v »Mestnem domu«, so došli še naslednji brzojavni pozdravi:

Celje: Le vztrajno naprej v boju za sveto narodno stvar. Smrt sovragom, ki nam kratijo naše pravice! Živilo slovensko vseučilišče! — Celjski akademiki.

Celje: Mi dajemo, kar zahtevajo; zahtevamo pa, da dajo, kar nam gre. Vsaka pravična stvar slednjič zmaga. Nevrasheno naprej! Kdor nas opovira, ni patriot, kajti moč in ostrost uma svitih mečev je danes moč države. Za Celjsko politično društvo »Naprek«: — Dr. Karlovšek, dr. Dečko.

Celje: V duhu prisostvujemo velenomenljivemu shodu, strinjajoči se z gočečimi željami in opravičenimi zahtevami zavednih bratov središča Slovenije. Borimo so neustrašeno za najvišji cilj za prosveto slovenskega naroda. To je naša zahteva, to je spas države. — Narodna čitalnica v Celji.

Celje: Vrle Ljubljane, zahtevajoče slovensko univerzo v Ljubljani, pozdravljamo z navdušenjem ter kličemo bratski Na zdar! — Celjski Sokoli.

Celje: Zahtevajmo odločno in neizprosno slovensko vseučilišče v Ljubljani, pogoj in temelj kulturnemu napredku in narodnemu obstanku. Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Celju. — Dr. I. Dečko, Adela Dečko

Celje: V duhu napredka pridružujemo se vam tudi me, zahtevajoč, da se dovoli slovenskemu narodu vseučilišče. — Celjske Slovence.

Celje: Učiteljstvo celjskega in laškega okraja, zbrano pri svojem današnjem zborovanju, navdušeno pozdravlja prevažno manifestacijo za toliko potrebno slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Celje: Slovenska univerza v Ljubljani: To je naša želja, to bodi naš smoter. — Celjsko dajaštvo.

Celje: Krepko dvignimo glas, in morajo slišati nas! Pozdrav zborovalcem! — Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov.

Celje: Navdušeno pozdravljamo zborovalec manifestacijskega shoda za slovensko univerzo, žeče skorajnjega uresničenja naših najvišjih kulturnih teženj. — Uradništvo zveze slovenskih posojilnic, posojilnice v Celju in južnoštajerske hranilnice.

Celje: Zbranim zborovalcem najiskrenejše simpatije! Slovan na dan! Najradikalnejše naprej! Živila slovenska univerza! — Celjski narodni obrtniki.

Celje: Želeč najboljšega uspeha Vam kličemo krepek: Na zdar! — Delavsko podporno društvo.

Celje: Zbranim zborovalcem najprisrčnejše pozdrave. Vztrajmo pri delu in uspeh bo gotov! — Fran Lajovič, gostilničar v »Narodnem domu«.

Celovec: Slovenci Gorotana, boreči se na najnevarnejših mejah in bridko čuteči pomankljaj slovenske zavedne inteligence, spoznavamo slovensko vseučilišče za naš jedini spas. Ono je naša prisrčna zadeva. Reši nas, slovenska alma mater. Gromoviti »Na zdar!« vseslovenski stolnici in rodoljubnemu prebivalstvu! Kdor ni z nami, je zoper nas. Gorje omahljivcem! — Slovensko politično društvo Celovec.

Celovec: Priporitev slovenskega vseučilišča bodi naša narodna naloga. Držimo se, bratimo se v dosegu zvišene zahteve. Naprej, nikoli nazaj! — Za slovenski celovški klub: starosta profesor Šraj.

Celovec: Globoko nam v duši klic Žije glasan, Navdušena pesem: Ilirija vstan! Živila jugoslovanska univerza! — V imenu celovških Slovencov: Roza in Rožica Legatovi, Anica Krautova Julika Šrajeva.

Celovec: Jugoslovanska pobratimija naj rodi kot najblažji sad jugoslovansko vseučilišče naše. — Dr. Kraut, dr. Kušej, Vekoslav Legat, profesor Šraj.

Celovec: Živila slovenska univerza!

— Tamburaško društvo Bisernica.

Cerknica: Iz vsega srca želimo zborovanju zaželjeni uspeh. — Županovo občine Cerknica.

Cerknica: Da bi glas današnjega javnega shoda, »univerzo hočemo!« v parlamentu odmeval! Živel javni shod za slovensko univerzo v Ljubljani! Živila univerza Ljubljanska! — Napredni Meniševci v Begunjah nad Cerknico.

Cerknica: Obmejna županija Cerknica, pridružujoča svoje najiskrenjše želje za uresničenje slovenskega vseučilišča, kliče vsem zborovalcem prisrčni: Na zdar! — Kosmač, župan.

Cerknica: Simpatizujemo s krasno idejo z vročo željo, da bi se ista kmalu uresničila. — Narodna čitalnica.

Cerknica: Dal Bog, da si priborimo prepotrebno vseučilišče. — Kmetijsko društvo.

Cerknica: Slovenci, le krepko zahtevajmo prepotrebno vseučilišče! — Murovec, dekan.

Dob: Vaši pravični zahtevi po univerzi v Ljubljani se pridružuje tudi občina v Dobu. Živili zborovalci! — Zarnik, župan.

Domžale: Dal Bog, da bi se izpolnile srčne želje slovenskega naroda in sklepi javnega shoda! Bog obudi slovensko vseučilišče v Ljubljani! — Posojilnica in delavsko društvo v Domžalah.

Dunaj: Akademično društvo »Slovenija« z oduševljenjem pozdravlja zavetno meščanstvo ljubljansko, videč v njem mogočno falango, na katero oprto se hoče še dalje boriti za vzvišeni naš ideal.

Dunaj: Živi ideja slovenske univerze! Prešini vse sloje! Ob tebi naj se dvigne ves narod iz mrtvila, kakor se je dvignilo slovensko meščanstvo. Slava mu! — Vseslovenski dajaški komite.

Dunaj: Navdušeno pozdravljam zborovalec za ustanovitev slovenske univerze v trdni nadi konečne zmage. Živila univerza v beli Ljubljani! — Vitez Berks.

Dunaj: Žalibog, nujno zadržan, pridružujem se navdušeno slovesni manifestaciji za univerzo v beli Ljubljani z iskreno željo, da se čim preje uresničijo opravičene zahteve vsega slovenskega naroda. — Pfeifer, poslanec.

Dunaj: V duhu z vami. Trkajmo neprestano, da se kmalu otvorí univerza v beli Ljubljani. V to pomozi Bog! — Dr. Žitnik, poslanec. (Dalje prih.)

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 3. decembra.

Seji je predsedoval župan Hribar overovateljem zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika Dimnik in dr. Stare.

Župan je prečital naznanilo praskega župana dr. Srbu, da je praski obč. svet sprejel nujni predlog zastran ustanovitve vseučilišča v Ljubljani (Živahni doborklinci). Župan je izprisol privoljenja, da se za ta sklep praskemu županu zahvali v imenu ljubljanskega obč. sveta.

Dalje je župan prečital brzjavko akad. društva »Slovenija«, s katero izreka to društvo obč. svetu zahvalo za energično postopanje v zadevi vseučilišča.

Končno je župan naznani, da je peticijo obč. sveta glede vseučilišča izročila deputacija, v kateri sta bila poleg župana obč. svetnika dr. Majaron in dr. Požar, naučnemu ministru. Deputacija je dobila utis, da naše prizadevanje sicer ni brezupno, da pa je pot do cilja jeknje in bo treba še veliko delovanja, predno se doseže vseučilišče. Da pa ostane stvar v evidenci, je župan predlagal, naj se izvoli poseben vseučiliški odsek. Ta predlog je bil sprejet in so bili po nasvetu podžupana dr. vit. Bleiweisa izvoljeni v ta odsek župan Hribar, dr. Majaron in dr. Požar.

Predno je obč. svet začel razpravo o dnevnom redu, je župan še v toplih besedah omenil dogodbe Wrzesny, kjer so bili poljski šolarji do krvi pretepani, matere pa, ki so proti temu hrupno protestirale, na krute kazni obsojene. (Klic: Škandal!) Župan je dejal, da ima Ljubljana dolžnost, izkazati poljskemu narodu bratske simpatije in je predlagal, naj se dovoli 200 K za obsojence.

Ta predlog je bil soglasno in z dobro klici sprejet in se je po nasvetu obč. svet. dr. Kušarja izreklo županu priznanje, da je to zadevo spravil v občinski svet.

Po poročilu mestnega komisarja Semena je bilo občini ljubljanski dano prebivalstvo dovoljenje za mestno jubilejsko ubožnico v Vodmatu in dovoljenje za uporabo novega skladiča za orodje.

Obč. svet. dr. Stare je poročal o zadevi gradnje domobranske vojašnice. Dež. odbor zahteva namreč, naj se mestna občina zaveže, da bo plačevala gotovo vrsto let prispevka po 8000 gld. na leto. Poročevalci je pojasnil, da mestna občina po veljavnem zakonu ni dolžna ničesar prispevati. Mestna občina se je vendar odločila, da deželi pomore; še več, kakor je sklenila, ne more storiti. Sklenilo se je, da ostane obč. svet pri svojih sklepih z dne 9. julija t. l., da je pa pripravljena prevzeti skrb za nastanjevanje vojaštva, če dežela zagotovi mestni občini primeren prispevek.

Ko je obč. svet. Kozak povdarjal da je občina za vojašnice toliko storila, kakor malo katera druga, je bil stavljeni predlog sprejet.

Poročilo o žrebanju ljubljanskega loterijskega posojila se je vzelo odobruje na znanje. (Poroč. obč. svet. Senekovič).

Za nakup še jednega stroja za izpraznjevanje greznic se je po poročilu obč. svet. dr. Stareta dovolilo še 700 krov k lani že dovoljenemu kreditu.

V priedbeno komisijo za osobno dohodarino sta bila izvoljena kot zaupnika občinskega sveta gg. Avgust Jenko in Simon Pogačar. (Poroč. dr. Stare).

Poročili o porabi dotacije 200 K za okrajno učiteljsko knjižnico in o porabi dotacije za šolsko delarno na II. mestni ljudski šoli sta se odobrili. (Poroč. Dimnik).

Za napravo vodovodnih cevij v sodnijskih ulicah se je dovolilo 3500 krov. (Poroč. Grošelj).

Za škropljenje na teritoriju tabačne tovarne, katero škropljenje je tako potrebno iz ozirov na zdravje delavk, ki so vsed svojega dela zelo podvržene tuberkulozi, se je za dobo jednega leta in s pravico do preklica dovolila poraba vode proti pavšalni svoti 1200 K. (Poroč. dr. vit. Bleiweis).

Ostale točke dnevnega reda se rešijo v prihodnji seji.

Konec seje je obč. svet. Turk interpeliral, kaj je z razširjavo Poljanske ceste do sejnišča.

Župan je izjavil, da odgovori v prihodnji seji na to interpelacijo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. decembra.

— Za vseučilišče v Ljubljani so poslale mestnemu magistratu peticije na ministrstvo za uk in bogičastje sledče občine: Šmarjeta na Kranjskem, Brstje, Cogetinci, Dramaže in Mestni vrh pri Ptuju na Štajerskem, Bovec na Goriškem, Vesice na Koroškem. Prošnji sta tudi poslala: »Krajni šolski svet za ptujsko okolico« in »Prostovoljna požarna brama v Šmartnem pri Litiji.«

— **Peseč voči.** Klerikalni poslanci čutijo, da mora njih postopanje zastran ljubljanskega vseučilišča obuditi vsakovrstne sume — da se že ne izrazimo ostreje — in zato so v sinočnjem »Slovencu« priobčili gostobesedno opravičevanje svojega koraka. To opravičevanje nima drugega namena, kakor prevariti javno mnenje. Torej peseč v oči! Opravičevanje klerikalnih poslancev kulminira v trditvi, da bi bila vrla razpustila državni zbor, če bi se ne bil umaknil predlog glede vseučilišča, in suče celo zadevo tako, kakor da bi dr. Körber ničesar bolj ne želel, nego povoda za razpust, dr. Šusteršič pa da je spoznal Körberjeve naklepe in jih preprečil ter tako rešil parlament. Bolj otročje-smešnega zavijanja že dolgo nismo čitali. To opravičevanje klerikalcev utegne morda imponirati kakemu mežnarčku v deželi tako, da bo verjet, da so Šusteršič in njegovi jogri pretrumpali ministrskega predsednika, razumni ljudje pa tega zavijanja ne morejo smatrati za drugo, kakor za dokaz, za kako slaboumne in nevedne imajo klerikalci svoje volilce. Ministrstvu ni bilo kar nič na tem, da se predlog umakne. Oficijozna »Wiener Allgemeine Ztg.«, »Arbeiter-Zeitung« in drugi listi po-

ročajo ravno nasprotno, da je grof Vetter odločno silil na to, naj se vzame predlog že v ponedeljek na razpravo ali pa naj se popoloma umakne. Najmanj pa je vrla mislila radi predloga o našem vseučilišču razpustiti državni zbor. Vladi je na tem, da državni zbor dela. Državni zbor tudi res dela, in je torej toliko manj vzroka,

ga razpustiti, ker ni prav nič upanja, da bi prišli v državni zbor vrla pokornejši poslanci kakor so sedaj. Morda bi bilo prišlo do razpusta, ko bi se bil dnevn red zbarakadiral z načrtom o kmetijskih zadrugah, kateremu načrtu so klerikalci dali prednost pred vseučiliščkim predlogom, kajti če bi se bila začela razprava o kmetijskih zadrugah, bi ne bil mogel budgetni provizorij na vrsto priti. Da bi pa bila vrla vrla zaradi vseučiliškega predloga razpustila državni zbor, to je navaden švindel in nič drugega. Sicer pa ne vemo, zakaj bi se klerikalci bali novih volitev, ko vendar vedno in vedno zatrjujejo, da imajo ves narod za seboj. Kdor ima narod res na svoji strani, ta pač lahko možato in odločno nastopa, zlasti kadar ve, da mu mora možato in odločno nastopanje pridobiti le simpatije in spoštovanje ter utrditi stališče. Klerikalci pa niso nastopili ne možato, ne energično, ampak kakor može, katerim sploh nič ni za vseučilišče, ki so se v tem velikem gibanku le delali navdušene za to idealno zahtevanje, da bi vjeli na svoje limanice nekaj tistih, ki sploh nimajo vere v klerikalno narodnjaštvo, in da bi za nos vodili tiste res narodno misleče ljudi, ki stoje v njihovem taboru. Postopanje klerikalnih poslancev je marsikom, zlasti slovenskim akademikom prineslo bridko razočaranje in prava sreča je, da se je napredni jugoslovenski klub še pravočasno uprl sklepku obeh drugih jugoslovenskih klubov ter protestoval proti temu da se je predlog zastran vseučilišča umaknil. Le temu protestu naprednega kluba se je zahvaliti, da predlog že ni pokopen. V včerajšnji seji klubovih načelnikov je bil namreč določen naslednji kalendari za delovanje zbornice do Božiča: 2 seji za budgetni provizorij, 5 sej za kmetijske zadruge, 1 seja za obrtni red, 1 seja za zakon o avskultantih in diurnistih in 1 seja namreč 20. decembra za vseučiliščke predloge. Prezident Vetter je rekel, da bo poskušil urediti delovanje zbornice po tem kalendariju in izrazil upanje, da bo morda mogoče pred Božičem še obrtno novelo rešiti. Na to, da bi pred Božičem bil rešen zakon o avskultantih in diurnistih ter da bi prišli na razpravo vseučiliški predlogi, prezident torej ne misli.

— **Slovensko akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju** priredi v sredo svoj 3. izredni občni zbor. Povabljeni so vsi poslanci, vsa slovenska akad. društva. Program: Vseučilišča akcija. Postopanje državnih poslancev pri vseučiliščki akciji. Eventualia. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Local: I. Restavr. »zum Magistrat« (velika dvorana).

— **„Zur Lage und den slovenischen Abgeordneten zur Richtschnur“**, je bil naslov tako dobremu članku, ki ga je že minuli teden priobčila »Südsteirische Presse«, v katerem je bilo nekako proročko povedano, kako klervern konec vzame nujni predlog zastran vseučilišča v Ljubljani. Kar je bilo v tem članku namignjeno, se je večinoma izpolnilo.

— **Mestno jubilejsko ubožnico**, katera je sedaj popolnoma dograjena in tudi v notranjem že po večini urejena, ogledal si je, kakor smo že omenili, predvčerajnjem popoludne dež. predsednik baron Hein v spremstvu okrajnega glavarja Haasa. Gospod dež. predsednik, katerega je spremjal po zavodu župan Hribar, ogledal si je ubožnico prav natančno ter

Obmejni duhovniki. »Soča piše: V Istri so se ravnokar izvršile prvotne volitve za deželni zbor. Izvršile so se tako, da bo kakor doslej slovansko večino prebivalstva zastopala le pešica poslancev, vsa moč pa ostane v rokah italijanskih iredentarjev. Da je tak vspeh more doseči le z nasilnim postopanjem ob asistenci vladnega aparata, to je umljivo. V težki borbi za obstanek naši slovanski bratje v tužni Istri nimajo pomoči od nikoder. Celo prevzvišeni katoliški škof v Poreču stoji na strani židovskih in požidovljenih ter res liberalnih Italijanov in jim pomaga pri volitvah. Vera za to nič ni v nevarnosti. V Kanfanaru so zmagali Lahi z enim glasom večine in tako obdržali važno postojanko. Trije duhovniki slovanske krvi niso šli volit. Ob tem dogodku piše tržaška »Edinost«: »Doličniki bi bili gotovo radi prišli, volja je bila dobra; ali močnejša, nego dobra volja, je bila gotovo misel na prevzvišenega v Poreču. Le-ta je slovanski duhovščini zabičil, da ne sme poseči v volilno gibanje, da ne sme priskočiti na pomoč bednemu ljudstvu, ki se v težki borbi skuša osvoboditi laškega tiranstva. V svetem strahu pred svojim višnjim pastirjem vere, ljubezni in pravice pa so oni trije duhovniki storili še več — niti volit niso prišli, in so tako izročili zmago krutemu sovražniku njih lastnega rodu. To je neodpustno, to je žalostno, to boli, pravi »Edinost«. Ko o tem britkem dogodku premišljamo, nam prihaja v spomin, da je poreški škof podložnik našega prevzvišenega v Gorici, in da deluje svest si soglasja svojega imenitevne predstojnika. Ta prvak svete katoliške cerkve pa vendar dobro ve, kako je treba postopati, da »vera ne bo v nevarnosti! Naš kardinal je iz Furlanije odzval duhovnika Zanettija, ki se je ondi potegoval za vero zoper liberalne Italijane, v Istri se slovanski duhovniki ne smejo zganiti zoper laške tirane na korist svojemu rodu, na Goriškem pa je isti kardinal naščeval slovenske duhovnike, da so zasejali med Slovenci brezmejno sovraščvo, in strastno zganjali ljudi na volišče, grozeč s peklom in hudičem onim, ki hočejo naš slovenski narod pod gesлом »za omiko, napredok in svobodo« oteti tujčevega jarma! In kakor vrhovni katoliški poglavari na Goriškem nastopa zoper Slovence, enako delata poreški škof v Istri in koroški v Celovcu, tako je škof v Mariboru pozabil, da je Slovenec, tako ljubljanski škof dopušča, da se cerkev zlorablja zoper one, ki trdijo, da vera nima nič opraviti z deželnozborskimi volitvami, in tudi tržaški Slovenci ne dobe potrebne zaščite na škofijskem ordinarijatu zoper svoje narodne nasprotnike! Kjerkoli je narodni obstanek Slovencev v nevarnosti, povsodi je katališka hierarhija protislovenska. Zato je povsem opravičen vedno krepkejše se pojavljanje odporn proti vplivu duhovščine v politiki in kar je z njo v zvezi. V cerkvi gremo za duhovnikom, a v politiki hodi on z nami, ne mi za njim!

„Slovenec“ pred sodiščem. V petek in v soboto se bo pred ljubljanskim porotnim sodiščem vršila zanimiva kazenska obravnava zaradi častikrake. Tožena sta odgovorni urednik »Slovenca« Ivan Rakovec in izdajatelj »Slovenca« dr. Evgen Lampe. Tožbe proti njim so vložili občinski svetniki ljubljanski, potem župan Hribar, poslanec dr. Tavčar, gospa Franja dr. Tavčarjeva in »Žensko telovadno društvo«.

— 24.9%. »Gerichtszeitung« z dne 30. novembra 1901, št. 49, objavlja članek, ki pritiče avstrijsko kazensko statistiko iz leta 1896. Iz tega izkaza posnamemo uprav grozne številke, da odpade namreč, ako se število radi hudodelstev in pregreškov obsojenih, v posameznih krovinah na 10.000 prebivalcev razdeli, na Češko 8.6, Galicijo 10.8, Tirolsko in Predarlško 11.6, Gorenje Avstrijsko 11.9, Sp. Avstrijsko 13.0, Primorsko 13.1, Dalmacijo 13.9, Moravsko 14.1, Bukovino 14.4, Šlezijo 15.8, Koroško 16.0, Solnograško 17.1, Štajersko 17.7, **Kranjsko 24.9** obsojen cev. Ako se vzame v podlago število 10.000 v dotični krovini rojenih obsojencev, oziroma, ki so pristojni v dotično krovino, pripade na Kranjsko v prvem slučaju 23.8, v drugem slučaju 24.8 obsojencev. Kljub temu, da so planinske dežele radi hudodelstva tativne divjačine zelo engažirane, je v tem oziru namreč

pri tativni Kranjska na 7. mestu; seveda niso pri tem uračunjene tativne, s hranilnimi knjižicami. Radovedni smo na statistiko iz l. 1900. Toda po tem soditi, da je višje deželno sodišče v Gradcu leta 1900 po statističnem izkazu dognala, da pripade na Kranjsko radí hudodelstva težkih telesnih poškodb in ubojev izmed vseh kronovin 4%, komisij, dočim druge dežele izkazujejo k večjem 1% do 1.5%, nadalje po tem soditi, da se je v klerikalnih šnopsarijah konsum alkohola pomnožil in da so pretepi v konsumih na dnevem redu, se more sklepati, da se je v zadnjih letih število hudodelstev na Kranjskem podvojilo. Vprašamo, kje tiči vzrok tej razdivjanosti? Ali morda v pobožnosti, katero lastnost naši duhovniki kot najlepšo čednost našega ljudstva v zvezde kujejo, ali morda res v isti Volksverdumming, o kateri dr. Tavčar trdi, da je našemu ljudstvu skozi stoletja zajamčena? Tu imate, klerikalci, tisti svoj narod, katerega Vi reprezentujete in od katerega imate 40.000 alfabetov na svoji vrviči. Nam pa odpirajo te številke gorjupo perspektivo in živ dokaz, da je v tistih deželah, v katerih vlada duhovščina nerazsodno maso, največ hudodelstev. Missija in Jeglič, ali so to sadovi vajinh misijonov, Marijinih družeb, tretjerednikov, konsumov in bratovščin?

Klerikalno zveličanje po deželi. Piše se nam: Zadnji ste omenili v svojem listu, da je na Kranjskem 65 konsumnih društev, danes Vam dodam jaz še, da so to samo konsumna društva, pa gospodarske in kmetijske zadruge, dočim je hranilnic in posojilnic 23. V večini teh konsumov se prodaja blago tudi na neude, uganja švindel ponocni in po dnevnu, kmet pehari s starim, zaležanim, plesnjivim in smrdljivim blagom, kaplani pa, mestu da bi pridige študirali in spovedovali, pohajajo po teh štacunah in brijejo norce s kmetskimi dekleti. Pred očmi politične oblasti in žandarmerije se gode po teh klerikalnih beznach, kakor se nam z Dolenskega poroča, nezaslišani prestopki obrtnega zakona, ali — gode se večinoma v kleteh, pri zaprtih durih in stranskih uhodih! Svoje somišljenike prosimo, da strogo pazijo na te klerikalne kontrabante in vsak slučaj semkaj naznanijo!

Trgovsko in obrtno društvo. Gg. členi na deželi, ki za III. društveno leto še niso členarine doposlali, a imajo poštne čeke že v rokah, se prosijo, da to takoj store, ker je koncem leta treba urediti račune in knjige. Zajedno se opozarjajo, da se pri svojih vlogah na društvo ravna po prvotnem navodilu. Pri vsaki pritožbi ali prošnji navesti je konkretne slučaje kakor tudi osebe in dejanja. Le tak popolen obseg zamore odboru omogočiti uspeh pri njegovih korkah.

Slovensko gledališče. Sinoč smo imeli zopet dobro predstavo! Bilo je smehu v izobilju, in očividno se je občinstvo izvrstno zabavalo. »Kontrolor spalnih vagonov« je obred že precej vse odre po Evropi, dasi je šele par let star. Igrajo ga povsod z največjim vspehom, saj je Bisson renomiran francoski burkež, ki zna izmisliti vedno nove komične situacije ter se poslužuje v svoj namen najnovješih iznajdb, n. pr. fonografa, samo da je zmešjava še večja in komika še drastičnejša. »Kontrolor spalnih vagonov« je pendant »Martina Smole« ali »Kinematografa«, dejanje se vrši na sličen način in igrajo v njem precej iste osebe. Mož vetrnjak spozna končno, da je zakonska ženica vendarle najboljša, žena pa ga sprejme, zatisnivši eno oko, zopet srečna v svoje ljubeče naročje. Kakor vse francoske burke, odlikuje se tudi ta z živahnim dialogom, frapantnimi zapletkami in s pristno situacijsko komiko, katera deluje zmagovito in vzbuja najzdravejši smeh. Globokoumne ideje gotovo ni niti v tej burki, zato pa nudi s svojim tehnično mojstrsko razdeljenim dejanjem vseskoz mnogo zabave. Kontrolorja spalnih vagonov je cenzura, ki je napram igramp na slovenskem odru vedno ginljivo tankočutna, nekoliko očipala in obstrigla, torej tudi nekoliko oslabila, včlici temu pa je spričo dobrega ensemblea učinkovala burka docela. Kakor vseh takih igramp, je nagel tempo conditio sine qua non, zato pa je pripomogel k sinoč-

nemu vasehu največ zopet g. Deyl, ki je igral z elegantno bravuro ter v prvi vrsti pripomogel do živahnosti. Kar se tiče perfektnega memoriranja in temperamentne igre je g. Deyl lahko vzor svojim kolegam. Prav dober pseudo-kontrolor je bil g. Lier, ki je sinoč dokumentiral, da je tudi vrl salonski komik. Igral je vseskozi imenitno ter žel mnogo zasluženega priznanja. Pohvaliti je tudi našo marljivo ljubimko, gdč. Rückovo, simpatično in ljubezni Lucienne; tudi gospa Lounška in gdč. Terševa sta dobro rešili svojo nalogo. Aurore je paradna uloga, za katero se povsod igralke komičnih stark trgajo. Gospa Daničova pa hoče igrati mlade in nekomične junakinje. Prepričani smo, da je gospa Daničova včlici temu dobra igralka, kadar le hoče. V ensemblu sta bila dobra g. Boleska in g. Dragutinovič; zadoščala sta g. Danilo in g. rež. Verovšek, ki pa bi bila gotovo izborna, ako bi v tempu hotela posnemati g. Deyla. Končno ni pozabiti še režije gosp. Dobrovolnega, ki je bila zopet v vsakem oziru prav skrbna in okusna. »Kontrolor spalnih vagonov« privabi prihodnjih gotovo še več ljubiteljev lakovne zabave, pikantnega dialoga in prisrčnega smeha.

P.

Učiteljske vesti. Nadučiteljem v Negovi je imenovan ondotni učitelj g. Michael Vreča; šolski vodja pri Sv. Jerneju nad Muto je postal gosp. Josip Peitler. Stalni učitelji oziroma učiteljice so postali gospodje in gospodice: Friderik Bernard pri Kapeli pri Gornji Radgoni, Matilda Bernard pri Sv. Petru v Gornji Radgoni, Josip Kosi pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Marija Kos pri Negovi, Ljudmila Poljanec pri Kapeli pri Gornji Radgoni, Katica Pirca na Stari gori pri Sv. Jurju ob Ščavnici, Ida Stedry v Koprivnici, Kristina Šuler na Stari gori pri Sv. Juriju ob Ščavnici, Marija Vavpotič v Olimju. Učiteljica ročnih del pri Mariji Velki je postala gdč. Avgusta Kos.

V pokoj je šel nadučitelj v Št. Jerneju g. Janez Saje. Služboval je trideset let v Št. Jerneju ter si za ljudsko izomiko pridobil velikih zaslug. Za časa njegovega službovanja in po njegovem prizadevanju razširila se je jednorazrednica v štirirazrednico s paralelko. Želimo vrlemu g. nadučitelju, da bi dolgo užival pokoj, ki si ga je s težkim delom pošteno zaslužil.

Slovensko društvo v Mariboru. Ker zadnji občni zbor ni bil sklepčen, sklicuje »Slovensko društvo« s sedežem v Mariboru, novi občni zbor na nedeljo dne 8. grudna t. l. ob 3. uri poludne v restavracijo »Narodnega doma« v Mariboru. Dnevnih red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zobra. 2. Poročilo predsednikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev novega odpora. 5. Slučajni nasveti in predlogi.

„Naprek“ v Gradcu priredi dne 8. decembra v dvorani »Stadt Triest« Miklavžev večer.

Ciril-Metodov koledar za leto 1902. V zalogi tiskarne A. Slatner v Kamniku je izšel jako lično in okusno narejen stenski koledar, in sicer v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Poleg koledarja obsega tudi koliko lestvico in kroniko družbe sv. Cirila in Metoda.

Adresna knjiga za Ljubljano. V zalogi knjigotiskarice O. Fischer izišla adresna knjiga za leto 1902 je urejena prav tako, kakor za letošnje in z lanskim leto. Poleg natančnega zapisnika vseh cest, ulic in trgov v vsemi hišami in njihovimi posestnikov vred, ter zaznambo, v katero faro da spadajo, obsega knjiga tudi zapisek vseh hišnih posestnikov občin Gornja Šiška in Spodnja Šiška, dalje zapisek vseh oblastev in njihovih funkcionarjev, vseh javnih in privatnih zavodov, šol, društev, prometnih in zavarovalnih zavodov, imenik vseh trgovcev in obrtnikov, urejen po obrtih, imenik vseh trgovsko-sodno protokoliranih firm, imena vseh še živečih častnih meščanov ljubljanskih in končno imena vseh ljubljanskih prebivalcev in njih stanovanja. Knjiga je spremno urejena in vseskozi zanesljiva.

Šopevčeve hiše v Prešernovih ulicah je, kakor je bilo povedano v včerajšnji seji obč. sveta, kupila Mestna hranilnica za 76 000 kron.

Hiša se podere, in se na njeni mesto sezida lepo uradno poslopje za mestno hranilnico. S tem bodo končno tudi Prešernove ulice regulirane, kar je postalo tako nujno potrebno, zlasti odkar je stekla električna železnica.

Porotne obravnave. Pri včerajšnji prvi obravnavi bila je 28 let stara gostija Jera Juvančič iz Podrečja, ki je bila obtožena hudodelstva težke telesne poškodbe, od obtožbe oproščena, ker je dokazala, da je le v silobranu pisanega Jožefa Rozmana udarila z motiko po glavi ter mu izbila oko. — Pri drugi obravnavi bil je 26letni tovarniški delavec Henrik Poklič iz Grobelj, ki je bil obtožen hudodelstva uboja, iz istih razlogov od obtožbe oproščen.

Ptičar na Golovcu. Pred par dnevi prinesli smo notico o ptičarju Windischu, češ, da je neopravičeno lovil ptice na Golovcu in pri tem neusmiljeno postopal. Včeraj pa se je vršila pri tukajnjem kazenskem sodišču obravnava proti Janezu Windischu po § 460. kaz. zak., pri kateri se je izkazalo, da smo 64 let staremu možu krivico delali. Ptičar Windisch ima namreč oblastveno dovoljenje na Golovcu ptice loviti, in vsled tega je državnega pravništva funkcionar tudi takoj umaknil obtožbo po § 460. kaz. zak. Nato je bil g. Windisch oproščen te obtožbe. Pri tem je le še opomniti, da sta se v zadnji notici omenjena gospoda popolnoma neopravičeno lotila starega ptičarja in mu vrhu tega vse ptičarsko orodje razmetala in poškodovala. Vsak se drži svojih pravic in si ne prisvajaj oblasti, katere nima.

Mejnarođna panorama. Moskva s svojimi čudovitimi zgradbami, zlasti pa nebrojnim cerkvama, ki so okrašene s pozlačenimi kupolami v pristnem domačem zlogu, mika že tujca, Neslovana, Slovana pa sploh ni treba, se nadejamo, priporočevati, da si ogleda ta eden razstavljeni Moskvo v mejnarođni panorami, Slovana itak zanima in všeče, da spozna veličasten Kremlj, svetovnoznan samostan sv. Trojice, Izveličarjevo velekrasno cerkev in osobito ta blišč v prelestnih dvoranah in prostorih Kremlja. Torej, vsak Slovan naj si Moskvo ogleda, slike so pogleda vredne.

Šivanje. Delo s šivanko, kakor se je izvrševalo v tako imenovanih dobrih starih časih, je bilo precej težaven poklic Šivilje po poklicu so bile vseskozi blede, pohabljene stvari, kajih telo je bolehalo od dela. Kako drugače se je vse zasukalo v naši moderni dobi! Danes stojimo v znamenuju stroja! Kar je prej trudapoln napor izvršil še le po mučnem, dolgotrajnem delu, to izgotavlja sedaj hitro in kakor bi se igrал, lehkovo, vse premagujejoči stroj. Neprestano naraščanje prebivalstva v vseh delih zemlje zahteva dandanes hitrejše delo, ker konzum stopa v nedoverno in človeške roke niso vsemu kos. In kako dovršeno obliko je dosegel v današnjem času šivalni stroj! Primerimo le enkrat prav prvi, od Singerja Co. na prodaj postavljen kalup šivalnega stroja z izdelki, kakor jih Singer Co. izdeluje dandanes v tako mnogostranskih variacijah! Kako ogromen napredok se tu kaže v tehniki našemu očesu! Prvi kalup, prvi šivalni stroj je bil le okoren, neličen kolos, današnji stroj pa je čedna mizica, okras sobe. Dočim se je moglo s prvim strojem šivati le najpriprostejša in samo ravnočrta dela, ni ga zdaj dela, in če je še tako komplikirano, katero bi se ne moglo izvršiti s kakim od Singerja Co. nalač za to sestavljenim šivalnim strojem. Če se prevdari, da Singer Co. izgotavlja 700 vrst šivalnih strojev za vse mogoče namene in še vedno ima pred očmi, vselej novo in boljše ustvariti, potem še le moremo razumeti, kako velikansko premembo je napravil šivalni stroj takoreč v vseh strokah šivalne industrije. Osobito v industriji za oblike je iznajdba šivalnega stroja napravila pravo prekucijo. Šivalni stroj daje tudi najmanjšemu delavcu in delavcu v domačiji možnost, da se more ohraniti v protitežu.

Katoliška univerza v Solnogradu. »Vaterland« naznanja, da so avstrijski škofje pri zadnji škofovski konferenci sklenili, da se ustanovi že toliko let projektirana katoliška univerza v Solnogradu. V ta namesto so ustanovili poseben odbor škofov. V njem sedi tudi

kardinal Missia. V očigled temu ni čuda, da pri gotovih ljudeh ni nič pravega navdušenja za vseučilišče v Ljubljani.

Tiskovna pravda dr. Franka proti dr. Tresić-Pavičiću. V petek, 29. m. m. se je dovršila dolgotrajna tiskovna pravda drja Josipa Franka, urednika »Hrvatskega Prava«, in Martina Lovrenčeviča proti drju Anti Tresić-Pavičiću in tovarišem radi žaljenja časti. Obsojen je bil Tresić-Pavičić na 3 meseca Ivan Barbič na 2 meseca, Stjepan Zagorac na en mesec in Josip Žafran na šest tednov ječe. Vendor so bile izpremenjene te kazni v denarne globe. Tresić-Pavičić mora plačati 360 K globe. Ta pravda je razkrila iznova, da so politične razmere na Hrvatskem žalostne in da prevladujejo večinoma osebnosti.

Vsa rodbina — zblaznela. Iz Berolina javlja, da je ustanovil v Datteju kmet Kaschka nekako versko družbo. Molil je veliko ter se postil s svojo obiteljo po cele dneve. Nedavno pa so prinesli listi vest, da je mučil Kaschka taho dolgo svojo ženo, da je vsled bolečin umrla. Daroval jo je Bogu v spravo, kakor je sam rekel. Skliceval se je na besede sv. Pavla: »Brez prelivanja krvi ni odpuščenja.« Kaschka je bil seveda blazen. Tudi dva njegova sina, hči, dekla in svakinja so vsled prevelike pobožnosti zblazneli. Prepeljali so vse v blaznico.

Nesreča na železnicu. V pondeljek zvečer sta pri postaji Sollenu na Aspang-železnični trčila dva vlaka. Kriv je strojevoda, ki je prezrl signale, menda vsled razburjenosti, ker je prvič samostojno vodil vlak. Pet oseb je bilo težko ranjenih, šestnajst oseb pa lahko poškodovanih.

*** Obiteljska drama.** »Frankfurter Zeitung« javlja iz Curiha, da je mestni knjižničar Biederman iz Winterthurja v čolnu na jezeru ustrelil svojo ženo, otroka in potem še samega sebe. Storil je to bržas v blaznosti.

Recept namesto zdravila. Neki dinar, ki je delal pri zgradbi simplonskega predora, je občutil, da ga trga v desni nogi. Ker pa bolečina ni nehavala, je poklical zdravnika. Ta mu je predpisal zdravilo, s katerim je imel delavec mazati bolno nogo. Toda delavcu to ni pomagalo in zdravnik je predpisal močnejše zdravilo. Ker pa tudi po tem ni odjenjala bolečina, je zdravnik vprašal, kako uporablja bolnik predpisani recept. Zdaj še le je zdravnik izvedel, da si je delavec drgnil nogo s papirjem — z receptom!!

Sodnik, ki se je sam obsojal. Sodnik Cowrtright v mestu Winnipeg v Kanadi je že 20 let opravljal prav zvesto svojo službo, strogo je varoval red in poštenje. Tekom teh 20 let je obsojal več nego 500 oseb zaradi pisančevanja. Nedavno se ga je pa sam nasrkal, ob priliki, ko ga je obiskal po dolgem času neki prijatelj. Drugi dan je prišel v pisarno, občinstvo pa je že izvedelo o njegovem nočnem junaštvu. Sodnik si je vse del ter s strogim glasom zaklical: »Fran Cowrtright naj vstanec. — Ker je poklical svoje lastno ime, je vstal ter dejal: »Cowrtright, vi ste sinoči prestopili zakon, vi ste se upijanili! Ne tajite tega! Ne odgovarjajte! To je istina, vi ste bili strčen. Žal mi je, toda obsoditi vas moram h globi 20 dolarjev. — Občinstvo je poslušalo tiko, in sodnik je še dodejal: »Cowrtright, ker ste se pa vedli 20 let vselej dostojo, torej vam kazem odpuščam.« Občinstvo je sprejelo razsodbo s hrupnim ploskanjem, in sodnik je začel obravnavati drugo sodno zadevo, ne da bi kaj izgubil na svojem vplivu.

Književnost.

„Ljubljanski Zvon“. Vsebina decembrskega zvezka: 1. O. Zupančič: Znamenja. Legenda. 2. Fr. Dolinčan: Kmečka osveta. Drama. 9. A. Aškerc: Iz popotnega dnevnika. 7. V hišici Petra Velikega. Spomenik mladega Puškinsa. 9. V kupéju. 10. Ruska vas. 11. Na »Vrabčjih hribih«. 12. Samovar. 13. Teče Dnjeper. 4. Milan Marjanović: Noviji hrvatski pri povjedači. 5. Fran Valenčič: Brez zamere! Pesem. 6. Přemysl Hájek: Voditelji kitajskega duševnega življenja. 7.

E. Gangl: Moje gosli. Pesem. 8. A. Aškerc: Za vseučilišče v Ljubljani. 9. V. Bežek: Zaščitnikoma Levčevega pravopisa vnovič v prevdarek. 10. E. Gangl: Mojetiho hrepenenje. Pesem. 11. E. Gangl: Rdeči nagelj, rožmarin. Pesem. 12. Josip Kostanjevec: Utrinki. 13. V. S. Fedorov: Zimsko jutro. Pesem. 14. V. Bežek: S potovanja v Jeno. 15. Književne novosti. A. Aškerc: Knjige »Družbe sv. Mohorja«. — Janka Kersnika zbrani spisi. 16. Glasba. Dr. Vladimir Foerster: »Novi akordi. — Dr. Gojmir Krek: Koncert »Glasbene Matice«. 17. Slovensko gledišče. Onegin: A. Drama. — B. Opera. 18. Upadobljajoča umetnost: Kipar Gangl. — Kipar I. Zajc. — Slikar Strnen. — Slikar Grile. 19. Naše obnove. Astronomski koledar za mesec december. 20. Splošni pregled. Ljubljansko vseučiliško vprašanje. — A. A.: Maruličeva slavnost. — Druga ljubljanska državna gimnazija. — Javna predavanja v Ljubljani. — Švedski pesnik grof Karel Snoilsky in Ljubljana.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 4. decembra. Odločnemu nastopu naprednega jugoslovanskega kluba se je zahvaliti, da se je predlog zastran vseučilišča rešil, in da pride že v petek na razpravo. Na protest, ki ga je v včerajšnji seji klubovih načelnikov izrekel dr. Ferjančič, je izgovoril dr. Šusteršič, da si pridržuje popolno prostost, storiti, kar mu bo kazalo. Danes je prišel do spoznanja, da mu kaže, ukloniti se protestu naprednega jugoslovanskega kluba ter se izrekel, da se naj takoj vrši dotedna razprava. Razprava je določena za petek. V imenu Čehov bo govoril podpredsednik poslanske zbornice dr. Záček.

Gradec 4. decembra. Danes opoldne se je vršil shod slovenskih akademikov, ki so po obširnih poročilih soglasno sklenili izreči nezaupnico slovenskim državnim poslancem zaradi ljubljanske univerze. Izjava se priobči jutri.

Dunaj 4. decembra. V današnji seji proračunskega odseka je prišlo do izredno ostrih nastopov proti vladni. Ministrski predsednik dr. Körber se ni udeležil seje. To je dalo dr. Kramářu povod, da je označil postopanje ministrskega predsednika kot bagateliziranje parlamenta ter pozivljal vlado, naj ali odstopi ali naj dela boljšo politiko. Še ostreje je govoril dr. Herold, ki je svoj govor tudi končal s pozivom, naj Körber odstopi. Seja se je na to pretrgala. Nemški člani so imeli koj na to posvetovanje zastran novih volitev v državni zbor ter so poslali svoje zaupnike k ministrskemu predsedniku z naročilom, naj ga pregovore, da pride popoludne v sejo budgetnega odseka. Doslej se še ne ve, če se dr. pl. Körber temu odzove.

Dunaj 4. decembra. »Wiener Zeitung« javlja, da je cesar podelil slovenskemu pisatelju profesorju Josipu Stritarju viteški križec Franc Jožefovega reda.

Dunaj 4. decembra. Češki agrarci Rataj je v včerajšnji seji izrazil, da pojdejo agrarci v gotovem slučaju z Mladočehi. Ta izjava se tolmači tako, da hočejo agrarci v slučaju novih volitev skleniti z Mladočehi kompromis, ki bi bil naperjen proti Dunaju.

Ljubljana 4. decembra. Maloruski visokošolci so izročili rektoratu spomenico s 400 podpisi akademikov vseh štirih fakultet, s katero naznajajo, da ne bodo več obiskovali ljubljanskega vseučilišča, ker se čutijo po rektorjevem oklicu žaljene na časti. Pričakuje se, da vlada sistira predavanja za tekoči semester.

Novi York 4. decembra. Poslanica predsednika Roosevelta na kongres priporoča iztiranje vseh inozemskih anarchistov iz Zjednjenih držav, se izreka proti trustom in kartelom ter naznanja, da se poostre predpisi glede priseljevanja v svrhu, da se to omeji.

Narodno gospodarstvo.

Kmetska posojilnica Ljubljanske občine v Ljubljani. Bilančni izkaz za mesec november 1901. Aktiva: Gotovina v blagajni 29.955 K 63 h, naložen denar 457.036 K 79 h, posojila 2.818.879 K 86 h, vrednostne listine 6.200 K prehodni zneski 817 K 83 h, inventar 917 K 42 h, zaostale obresti od 31. decembra 1900 38.010 K 72 h. Pasiva: Zadružni deleži 23.990 K, rezervni zaklad 55.970 K 80 h, pokojninski zaklad 3.250 K 99 h, hranilne vloge 3.162.148 K 36 h, predplačane obresti od 31. decembra 1900 9.292 K 39 h. Denarni promet 12.939.592 K 09 h. Upravno premoženje 3.354.118 K 25 k.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu novembru 1901 vložilo je 281 strank 66.613 K 11 h, vzdignilo pa 235 strank 67.835 K 99 h, 5 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 6.000 K. Stanje vlog 2.586.033 K 35 h, stanje hipotečnih posojil 1.729.049 K 05 h in denarni promet 173.587 K 57 h.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu novembru 1901 je 184 strank vložilo 74.521 K 20 h, 156 strank vzdignilo 53.402 K 94 h. 22 strankam se je izplačalo posojil 25.338 K, denarni promet 235.651 K 35 h.

Darila.

Družba sv. Cirila in Metoda so od 9. do 30. novembra pesali prispevke p. n. gospoda in korporacije: Upravniki »Slov. Nar.« 153.21 K, uredništvo »Slovenca« 32.20 K, »jour fixe« obeh Žentoperskih podružnic v Ljubljani 210 K, Marija Pesjak v Kamni gorici volilo † Mih. Pesjaka 900 K, moska podružnica v Trbovljah 68.24 K, ženska podružnica v Črnomlju dohodek veselice 104.58 K, (po Sl. N.) solčavski župnik Mil. Šmid dar Mohorjanov 19.80 K, kapl. Fr. Gomilšek pri Sv. Barbari pod Mariborom ob sestaku prijateljev in čestilcev novega doktorja J. Somreka za mitsko šolo nabrnih 17.20 K, podružnica za Štencen in okolico 21 K, Kolarič na gostiji Mikl-Kočevar v Središču nabrnih 35 K, posoj. revizor Fr. Jošt v Velikovcu nabrnih 6 K. — Meseca novembra je družba imela 2141.63 K dohodkov in 2391.56 K stroškov.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Upravnemu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Evgen Vilhar, v Kalcu 10 K mesto venca dragemu prijatelju gosp. Viljemu Dolencu iz Orehka. — Gosp. prof. S. Rutar v Ljubljani 10 K mesto venca na krsto prijatelju prof. Kragelju. — Skupaj 20 K. — Živel!

Za vseučiliško akcijo: Gospod Flor. Roman v Krškem 10 K, katere je nabrala gosp. Ivana Končan ob odhodu g. Slaparja v veseli družbi pri Kosarju v Rajhenburgu. — Živel!

Slovenci in Slovenke! Ne zábite družbe sv. Cirila in Metoda!

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se prizoriča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega »Mollvega Seidlitz-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težko prebavljenje. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni zagalatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarjih na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (2-17)

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

neobhodno potrebna zobna Crème

uzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Se dobiva povsed! *Kalodont*

Slovenči profesori zdravilstva in zdravniki pripravljajo
želodčno * tinkturo
lekarnarja Piccoli
v Ljubljani
dvornega založnika
Nj. Svetosti papeža
Razpošilja se proti povzetju v škatljicah po
IL 12 in več stekleničic. (1368-51)

Galanda

Ceylon-čaj

Je jedrnat, aromatičen, čist,
Št. I v zavojskih à K — '20, K — '50, K I '25
Št. 2 " " " — '24, " — '60, " I'50
Št. 3 " " " — '32, " — '80, " 2—
se dobiva v vseh večjih špecerijskih
trgovinah. (2593-4)

Nogavice, obujke, jopice, spodnje kiklje itd. iz prima vrste preje, ovčje volne in flora, kakor tudi oblekice za otroke, plaščke, avbice in klobučke

ima gotove kakor tudi po meri naprodaj same (2656-2)

Ana Haring

strojno pletenje in konfekcija za otroke
Dverski trg št. 1
nasproti „Narodne kavarne“

prej v Židovskih ulicah št. 8.

Posebno opozarjam svoje čestite odjemalce na moje nogavice lastnega izdelka, katere navzlic povišanih cen volne prodajam po sarih navadnih cenah.

C. kr.
dražbeni urad
(2374) Dunaj (11)
I., Dorotheergasse 17

prevzema za licitacije: glasovirje, harmonije, dobro pohištvo, okrasne komade, vozove, ekvipaže, premične reči iz začuščin in preseljevanja, kakor sploh vsakovrstne predmete, izvzemši novo blago.
Zglaši se vsak dan od 8.—12. ure.

A. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta
št. 13.

Velika zaloga steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip itd. itd. po najnižjih cenah. 49

Cenetovo posestvo

v Zagorji za Savo

se bo

dné 16. t. m. ob 10. uri dopoludne na lici mesta

prostovoljno prodajalo.

Kdor hoče kaj kupiti, naj pride ob določeni uri na lico mesta. (2650-1)

Priznano naravna

istrska vina

pošiljata po nizki ceni (2010-24)

Rebec & Zalaznik, Pulj.

Išče se mladenič.

Kot vajenec išče se inteligenten in zdrav, okoli 15 let star mladenič, kateri bo dobival skozi 4letno učno dobo potrebno stanovanje, hrano in obleko.

Ponudbe: **Henrik Bremitz**, c. kr. dvorni zalagatelj glasovirjev v Trstu, Borzni trg št. 9. (2609-4)

Svežo jeguljo

Dunajske klobasicce

kakor tudi vsak teden sveža

žgano kavo

ima (2448-5)

Fran Bergant

trgovca na Sv. Jakoba trgu št. 6.

Izkrušnja uči vsak dan,

da je darilo tem vrednejše, čim je za nas praktičnejše, čim bolj nam rabi. Elegantni božični kartoni, vsak s tremi komadi Doering-ovega mila s sovo so potentakem dvakrat toliko dragocen pridatek k božičnim darilom, ker 1.) oni so najboljši, kar nam nudi miliarska obrt 2.) kartoni so tako lepo izgotovljeni, 3.) isti so kakor v damskih, tako tudi gospodinskih krogih kot darilo zelo priljubljeni, 4.) njihova uporabnost je vsled njihovega ugodnega vpliva na nežnost kože in čistost polti priznano velika. Doe-ringovi božični kartoni se dobivajo povsod brez podražbe cene. (2516-1)

Rudolf Kirbisch-eva slaščičarna

Ljubljana, Kongresni trg št. 8

priporoča

(2623-3)

za Miklavžeto

svojo največjo, bogato založeno skladišče krampusov, Miklavžev, šaljivih predmetov (attrappov), bonbonov, koščkov in zavitkov, napolnjenih z najfinejšimi bonboni.

Naročila vsake vrste se izvrše kar najskrbneje.

Žaga se odda v najem.

Enostavna žaga kranjskega verskega zavoda v Stari fužini (Gorenjsko) se odda za dobo od 1. sušca 1902 do konca svečana 1905 zoper v najem.

Reflektanti na tisto žago naj oddajo svoje pisane ponudbe pri podpisanim oskrbištvu, kjer tudi leže na vpogled pogodbeni pogoji, do najdalje petka, 20. dec. t. l. 12. ure pred poldnevom. (2631-3)

C. kr. gozdno in domensko oskrbništvo.

Radovljica, dne 29. novembra 1901.

Oznanilo trgovine!

Usojam si cenjenemu občinstvu kakor tudi slavni garnizoni uljudno naznaniti, da sem prevzela edino na svoj račun po 62 let od gospoda Nikolaja Hoffmanna v tukajšnjem mestu, Mestni trg št. 12 oskrbovalo

nožarnico in orožarnico

kojo sem 22 let vodila in si pridobila temeljito znanost in bom tisto vodila pod imenom prejšnje tvrdke N. Hoffmanna nespremenjeno dalje.

Zahvaljujoč se p. n. kupcem in odje palcem za njih v obilni meri izkazano zanje prejšnjemu lastniku obrti, prosim, da tisto tudi meni izkažejo. Prizadevala si bom, vsem naročilom z mesta in z deželi s točno postrežbo, z najskrbnejšimi izbranimi blagom in z nizko ceno vstreči, ter se priporočam k obilnemu obisku. (2632-2)

Ljubljana, dne 30. novembra 1901.

Marija Kalan.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani, Jurčev trg št. 2

• priporoča •

Povsod znane „Dunajske želodčne kapljice“, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K.

Baby-puder, prljubljen in jako cenен trosilni pršek za otroke, 1 majhna škatljica 30 h. 1 večja škatljica 50 h.

Menthol-pršek za zobe, kako dober in neškodljiv, v plehastih škatljicah 60 h.

K temu Menthol zobna in ustna voda (tudi zoper zobobol), uničuje slab duh po kadenju in jedilih. 1 v. stekl. 1 K.

Tudi se v lekarničnem laboratoriju izdeluje zanesljivo močna, čista kemiena

sodovica in pokalice.

S cenami lahko konkuriram z vsako tvrdko.

Lestnik: 49

Mr. Ph. Mardetschlaeger, lekarnar in kemik.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd. 49

po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opokarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.

Bicikle in v to stroku spadajoča popravila izvršuje dobre incene. 49

Vnana naročila se točno izvrše.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavien od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, tež Selthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reisling v Steyr, v Line na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoln. osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popolne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reisling v Steyr, Linc, Budejavec, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzovske vare, Karlove vare, Prago, (direkti voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direkti vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novo mesto v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoludne, ob 6. uri 55 m zvečer. Pribih v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linc, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direkti vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoludne osobni vlak z Dunajem via Amstetten, Karlovci, varov, Hoba, Marijine varov, Pizna, Prago, (direkti vozovi I. in II. razreda), Budejovic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunajem, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoludne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoludne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 28 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih v samo v oktobru. — Pribih v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoludne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1393)

Zahvala.

Jaz podpisana naznanjam s tem javno, da je bil ranjki Ivan Čuk, krojaški mojster v Idriji, 1/4 leta zavarovan pri vzemni zavarovalnici

„Janus“

na Dunaji.

Glavno zastopstvo v Ljubljani, Pred škofijo št. 19, mi je zavarovalno glavno že v tem kratkem času izplačalo, da morem v resnici najtopleje priporočati zavarovalnico

„Janus“

vsem tistim, kateri se žele zavarovati.

Idrija, dne 22. oktobra 1901.

Ivana Sternen.

Rokavice

iz tkanine, glacé in pralnega usnja

dobre vrste

kakor tudi (2626-2)

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

Kdor kupuje sukneno blago

ogleda naj si novo urejeno sukneno skladishte tvrdke

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5

kjer se lahko prepravi o

cenah brez primere.

Glavno skladishte

Loškega Ševiota (sukna)

katero blag. je znano dobro in se prodaja po tovarniških cenah.

Suknenci ostanki

različnih vrst za polovico cene.

Vzorce pošilja na zahtevanje poštnine prost.

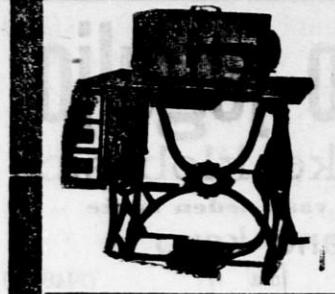
Pod Trnčo št. 2. 49
Veliko zaloge
klobukov
priporoča J. Soklič.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice štev. 4.
Velika zaloge obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izberi.
Vsakršna naročila izvršujejo se točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamenjujejo. Pri zunanjih naročilih bla-
govoli naj se vzorec vposlati. 49

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar
Ljubljana, Kollzejske ulice štev. 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode po najnižjih cenah. 49
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Dragotin Košak
* zlatar *
Ljubljana, Prešernova ulice št. 5,
Velika zaloge
razne zlatnine
in prstanov.
Popravila in vsa v mojo
stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrši.

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
Prva in najstarejša zaloge
Šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slameoreznice in miatičnice, katere se dobivajo vzliznjih izbornosti ceno. — Cenik zastonj in poštne prosti.

Mlad
trgovski pomočnik
želi premeniti svojo službo. Izur-
jen je v galerijski in špecerijski stroki.
Ponudbe sprememba V. D. poste
restante Ribnica. (2653-2)

Mlad trgovec

z dežele želi takoj vstopiti kot volonter v komptoir kake večje trgovine z deželimi pridelki ali mešanim blagom, najrajo v Ljubljani. Ponudbe pod šifro „Trgovec“ upravnemuštvu »Slov. Naroda«. (2646-2)

Cepo predivo

kakor tudi
vse druge deželne pridelke

ter
vsako množino suhih gob
kupuje najdražje
Anton Kolenc

trgovec v Celji na Stajerskem.
Kdor ima kaj blaga, naj naznani ceno in kakovost. (2182-17)

Gotov uspeh

imajo splošno preizkušene
Kaiserj-eve

karamele iz poprove mete

proti nedostajanju apetita, želod-
čnemu bolu, slabemu in pokvar-
(2344-4) Jenemu želodeju.
Pristne v zavojih po 25 vin. v Ljubljani pri Mr. Pr. Mardetschlaeger-ju, v orlovi lekarni poleg železnega mostu; Miljanu Levstek-u, v deželni lekarni pri Mariji pomagaj; Ubaldu pl. Trnkózy-ju, v lekarni pri zlatari enorogu. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovečl.

Prosim službe.

Bil sem več let pri **trgovini z lesom** ter imam dobra spričevala.
Ponudbe prosim pod „služba“ na upravnemuštvu »Slov. Naroda«. (2661-1)

Proda se

dobro ohraneno, eno leto rabljeno

„Puch“-kolo

proti takojšnjemu odplačilu ali tudi na obroke. (2645-2)

Kje? pove upravnemuštvu »Slov. Naroda«.

Najlepše

božično darilo za stare in mlade je brez dvoma lepa foto-
grafija. — Za izdelbo najfinješega in najnovejšega na tem polju se
priporoča fotografiski zavod

Sv. Petra cesta
št. 27.

L. KREMA

Sv. Petra cesta
št. 27.

Specijaliteta : Slike v naravni velikosti umetniško izdelane po
najnižji ceni. — **Brez konkurence!** (2536-4)

NAJNOVEJŠE

Primerno

za Miklavž, božična in novoletna darila!

Solske potrebščine, papirnate izdelke in tiskovine,
kakor razglednice, papir za dopisovanje, knjige s
slikami, spise za mladino, alume za razglednice,
poezije in poštne znamke, molitvenike in zapisnike,
kopirne in poslovne knjige, koledarje in podložke,
dalje vizitnice in pismene glave, kuverte, račune,
etikete, poročna naznanila itd. itd.

Izgotavlja uren in ceno (2617-2)

akcidenčna tiskarna in trgovina s papirjem

Karol Jill

v Ljubljani, na Kongresnem trgu.

Najpripravnejše

božično darilo

lepa zimska jopica ali ovratnik

kar se dobi v največji izberi po čudovito nizki ceni

pri

Antonu Schuster-ju
Ljubljana, Špitalske ulice.

Nadalje

(2667-1)

fine obleke za dame in gospode veliko ceneje,
kot nalašč za to narezani ostanki.

Velika izbera naglavnih
šerpi in rut vsake vrste.

Linoleum-preproge.

Jaz nisem Izraelit

kakor trde nekateri. — To mnenje je postal zato, ker svoje blago, kakor:
paletote za dame, jope, ovratnike, plašče, obleke
za gospode in dečke, zimske suknje, haveloke,
športne suknje itd. itd.

v istini za čuda nizko ceno prodajam.

Imam vselej le **sveže in moderne blago**, prevzemam **naročila po meri**, katera se izvršujejo na Dunaju uren ter so jako fino in moderno izgo-
tovljena in pošiljam **blago na izberi** brez poštnega povzetja na vse strani.

Z velespoštojanjem

(2662-1)

Oroslav Bernatović

„Angleško skladisče oblek“

Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št 3.

Tudi letos
naj se

Miklavž

oglaši
pri

L. Schwentnerju v Ljubljani

ter naj si koš zvrhoma naloži najničnejših, najvrednejših in najcenejših daril.

Izbor je pri **L. Schwentnerju mnogovrstni in obilen**, obilo je pa tudi otrok, ki po pravici pricakujejo, da jih Miklavž zaradi njih pridnosti bogato obdarí.

Največje veselje bo napravil otrokom zlasti, če jim prinese:

Pisanice. Pešni za mladino, zložil Oton Zupančič. Cena kart. 80 h, po pošti 85 h.

Medvedji lov. Čukova gostija. Spisal Josip Brinar. I. zvez „Mladinske knjižnice“. Cena kart. 80 h, po pošti 85 h.

Na rakovo nogo. Spisal Ivan Trošt. II. zvezek „Mladinske knjižnice“. Cena kart. 80 h, po pošti 85 h.

Dobri otroci. Kolorirane slike s pesmicami. Za najnežnejšo mladino. Cena 24 h, po pošti 29 h.

Naše domače živali. Kolorirane slike iz demačega živalstva za naj-

nežnejšo mladino. Cena 40 h, po pošti 45 h.

Otročičem v zabavo. 22 kolorirane slik s pesmicami. Cena broš. 80 h, po pošti 90 h.

Otročičem v zabavo. Leporello-izdaja (slike so napete na močni lepenki s platenimi hrbiti). Cena 1 K 50 h,

po pošti 1 K 70 h.

Noetova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. Cena 1 K 50 h, po pošti 1 K 75 h.

Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmicah. Cena kolorirani in kartonirani izdaji 1 K 60 h, po pošti 1 K 80 h.

Pa tudi drugih koristnih stvari naj Miklavž ne pozabi, n. pr. .

peres, svinčnikov, držal, barv, papirja, .

zvezkov, beležnic, črniličnikov itd. itd. .

sploh preskrbi naj se z vsem, česar treba za dom in za šolo. Torej, pridni otroci, je

priporočajte se Miklavžu, da Vam kaj prinese iz trgovine (2687-5)

L. Schwentner
v Ljubljani, Dvorski trg.